

моральних негативних впливів; надійність персоналу, що забезпечує силову безпеку; рівень фінансування силової служби підприємства.

Отже, процес забезпечення силової складової підприємства має включати аналіз її поточного стану, оцінку ефективності заходів, що вживаються, аналіз загроз і джерел негативного впливу. Після цього повинно проводитись прогнозування можливих негативних впливів на силову складову в майбутньому і вироблятися програма рекомендованих заходів для запобігання можливих збитків економічної безпеки з її силового забезпечення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довбня С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // Фінанси України. – 2008. – 125 с.
2. Клебанова Т.С. Моделі оцінки, аналізу та прогнозування економічної безпеки підприємств / Т.С. Клебанова, Є.А. Сергієнко // Бізнес Інформ. – 2009. – 235 с.
3. Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб. / Н.В. Ващенко, Л.І. Донець – Київ: Центр навчальної літератури, 2010. – 280 с.

Олександра Бережна,

студентка 4 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Наук. керівник: **Т. П. Несторенко**, к. екон. н., доцент (БДПУ)

ДОСЛІДЖЕННЯ БЛОЧНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що на сучасному етапі економічного розвитку забезпечення оптимальної структури потенціалу підприємства є необхідною умовою його стабільного функціонування та ефективного розвитку.

Питання, пов'язані з визначенням складових потенціалу підприємства та його структуризації, широко розкриваються у працях відомих дослідників, серед яких: А. Воронкова, М.Зеленська, Г.Коваленко, Є. Лапін, С.Товканець, О.Федонін та ін. Однак, незважаючи на значний науковий доробок, дослідження у цьому напрямі є необхідними та актуальними.

Мета дослідження полягає у визначенні складових блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства та їх аналізі.

Методологічний базис дослідження становить система загальнонаукових та спеціальних методів, зокрема: індукції, дедукції, аналізу й синтезу (для формування теоретико-методологічних засад роботи), системний, порівняння та групування (при дослідженні поділу складових потенціалу підприємства), узагальнення (при формулюванні висновків).

Потенціал підприємства – це сукупність ресурсів, які визначають його можливості у майбутньому. При формуванні та використанні потенціалу підприємства проводиться його поділ на компоненти, встановлюються їх функції та зв'язки, тобто здійснюється структуризація. Оптимальна структура потенціалу повинна мати мінімальну кількість компонентів, але, разом з тим, вони повинні виконувати задані функції [1, с. 77-80].

Існує два підходи до структуризації потенціалу підприємства: блочно-модульна структуризація та функціональна структуризація.

Блочно-модульна структуризація потенціалу підприємства заснована на взаємодії трьох складових, які охоплюють всі стратегічні компоненти підприємства, що дозволяють досягти поставлених цілей. Найбільш повно характеризують внутрішній стан підприємства ресурси, система управління та діяльність персоналу [2, с. 219-224].

1) До складу будь-якої системи традиційно включають наступні види ресурсів: технічні (будівлі, споруди, виробниче обладнання, інвентар, основні допоміжні матеріали і т.д.); технологічні (технології, ноу-хау, конкурентоспроможні технологічні ідеї, наукові розробки і т.д.); організаційної структури (характер і гнучкість управлінської системи, швидкість проходження управлінських рішень, функціональна збалансованість і т.д.) кадрові (кваліфікація, середній вік, рівень освіти, здатність адаптуватися в умовах зміні стратегії); фінансові (стан активів, ліквідність, борги, наявність кредитних ліній); просторові ресурси (характер виробничих приміщень і території підприємства, розташування об'єктів нерухомості, комунікацій, можливість розширення і т. д.); інформаційні ресурси (кількість і якість інформації про внутрішнє і зовнішнє середовище, каналів її поширення, можливості розширення та підвищення достовірності інформаційної бази і т. д.).

2) Другим блоком системи потенціалу підприємства є система управління. У цьому блоці формується місія, виробляється стратегія розвитку, визначаються цілі на найближчу перспективу, ставляться завдання. У ньому виділяють чотири підсистеми: планування, організація, стимулювання, контроль [3, с. 21-40].

3) Особлива увага приділяється діяльності персоналу, оскільки будь-яка організація – це перш за все люди. Даний блок поділяється на три складові: аналітичну (наукові дослідження та розробки, є основою для виробництва продукції); виробничу (діяльність, пов'язана із здійсненням виробничого процесу); комунікаційну (діяльність, спрямовану на взаємодію з ринком).

Структуризація потенціалу підприємства різноваріантно представлена в економічній літературі, але найпоширенішим підходом вважається блочно-модульна система, оскільки вона ґрунтується на трьох основних складових, які мають стратегічне значення і є загальними для потенціалу підприємств будь-якої галузі. Ця система найкраще показує взаємозв'язки між усіма блоками, і як наслідок взаємодії всіх складових системи, досягається ефект синергії, відкриваються нові можливості, і система потенціалу підприємства набуває нових властивостей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронкова А. Є., Погорелов Ю. С. Потенціал підприємства як основа його довгострокового розвитку. Актуальні проблеми економіки. № 4 (94). – 2009. – 104 с.
2. Зеленська М. О. Підходи до формування та структуризації потенціалу підприємства. Економічний вісн. : зб. наук. праць. № 8. – 2011. – 255 с.
3. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка. К.: КНЕУ, 2009. – 316 с.

Кристина Бровко,

студентка 4 курсу

факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти

Наук. керівник: **Т. П. Несторенко,**

к. екон. н., доцент (БДПУ)

**ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

У повсякденній господарській діяльності підприємств залучено безліч різноманітних ресурсів: земельні, трудові, фінансові, матеріальні, нематеріальні тощо. Процес виробничої діяльності ускладняється браком їхнього існування на підприємстві, тому забезпечення сільськогосподарського виробництва ресурсами є актуальним питанням сьогодення.

Проблеми формування та використання ресурсного потенціалу досліджували зарубіжні та вітчизняні вчені, зокрема Л.Абалкін, В.Авдєєнко, В. Андрійчук, Р. Білоусов, Г.Бабков, П.Борщевський, І.Бузько, Ю.Василенко, С. Волошук, Е.Горбунов, І.Е. Фігурнов. Проте більшість теоретичних концепцій розвитку ресурсного потенціалу, його структури та властивостей, що лежать в основі його використання, є недостатньо обґрунтованими або суперечливими.

Мета дослідження полягає в оцінці використання ресурсного потенціалу як одного з основних факторів виходу сільськогосподарських підприємств з кризи, стабілізації їхньої діяльності. При дослідженні використовувались наступні методи: теоретичне узагальнення та порівняння, системний підхід, структурний аналіз ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

В економічному словнику С.М. Гончарова ресурси визначаються як природні, сировинні, матеріальні, трудові, фінансові цінності, які можна використати в разі потреби для створення продукції, надання послуг, одержання додаткової вартості [1, с. 230]. Під поняттям "потенціал" розуміють засоби, запаси, джерела, які є і можуть бути мобілізовані, приведені в дію, використані для досягнення певних цілей, здійснення плану, вирішення якихось завдань.

Ефективне використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств є об'єктивною необхідністю і важливою